

Film
Joonasa Berghälla
i Miki Hotakainena

Steam of Life | Miesten Vuoro

PARA DO ŻYCIA

SCENARIUSZ I REŻYSERIA: JOONAS BERGHÄLL, MIKA HOTAKAINEN FINLANDIA, 2009, 81 MIN
ZDJĘCIA: HENRI FARM, JANI KOMPULAINEN MONTAŻ: TIMO PELTOLA DŹWIĘK: CHRISTIAN CHRISTENSEN MUZYKA: JONAS BOHLIN
PRODUKCJA: JOONAS BERGHÄLL / OKTOBER BY KOPRODUKCJA: ADEL KJELLSTRÖM / RÖDE ORM FILM AB
DYSTRYBUCJA W POLSCE: AGAINST GRAVITY

TYLKO W KINACH STUDYJNYCH

www.againstgravity.pl/sklep

AGAINST GRAVITY PRZEDSTAWIA

PARA DO ŻYCIA

Miesten Vuoro | Steam of Life

Film **Joonasa Berghälla i Miki Hotakainen**
Finlandia/Szwecja, 2010, 81 min

Występują: **prawdziwi, anonimowi bohaterowie.**

scenariusz, reżyseria: **Joonas Berghäll i Mika Hotakainen**

zdjęcia: **Heikki Färm F.S.C. i Jani Kumpulainen F.S.C.**

produkcja: **Joonas Berghäll/Oktobre Oy**

wybrane festiwale i nagrody:

2010 – **nominacja do Europejskiej Nagrody Filmowej;**

fiński kandydat do Oscara w kategorii „najlepszy film nieanglojęzyczny”;

Docpoint, Helsinki Documentary Film Festival;

FF w Tampere – Nagroda Risto Jarva i Nagroda Publiczności;

Visions du Réel International Film Festival w Nyon

– Nagroda Jury Ekumenicznego; HotDocs Toronto;

Doc Aviv w Tel Awiwie – Nagroda dla „najlepszego zagranicznego filmu dokumentalnego”; **7. Planete Doc Review, Warszawa**

– Nagroda główna Millenium Award; Silverdocs w Waszyngtonie

– Specjalne Wyróżnienie Jury; Silversprings – Nagroda Specjalna Jury;

FF w Pärnu – Nagroda główna.

Czas projekcji: **81 min**

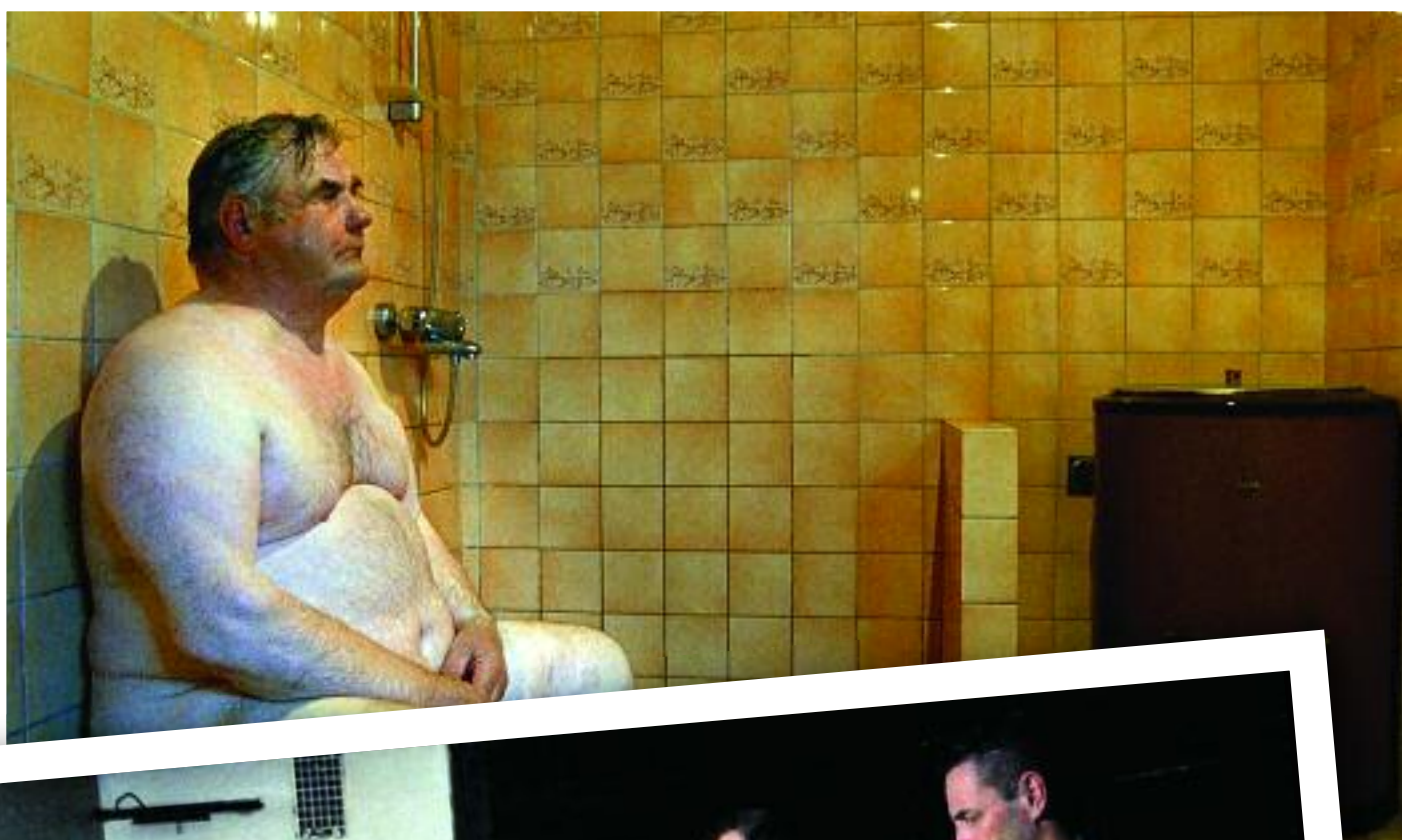
Dystrybucja w Polsce: **Against Gravity**

Historia:

Znana od trzech i pół tysiąca lat sauna jest w Finlandii szczególnym miejscem – symbolem oczyszczania nie tylko ciała, lecz również i ducha. W szesnastomilionowej Finlandii jest obecnie ponad dwa miliony saun, ulokowanych w różnych, często wręcz szokujących miejscach. Czas i przestrzeń ulegają tu zwieszeniu, bo sauna staje się dla Finów rodzajem spowiedzi, ujawniającej najbardziej nawet intymne uczucia i emocje.

Fińscy mężczyźni, bez względu na wiek, osobowość, czy zawód, potrafią mówić o nich w sposób zaskakująco otwarty i szczery. Nie ma tu miejsca na tabu i zahamowania. Nagość nie zamyka, lecz otwiera ludzi na bezpośrednie wyznania, a upał uruchamia w nich empatię. Śmiech miesza się tu z płaczem, czułość z emocjonalnym chłodem, a męska pewność siebie znika, gdy w grę wchodzi głęboko skrywane emocje.

Okazuje się, że fińscy mężczyźni również potrafią odczuwać je mocno, a miłość, śmierć, narodziny i przyjaźń nie są dla nich tematem wstydliwym. Fińska sauna działa więc jak lustro, które nie tylko odbija emocje, ale ośmiela, a także uświadamia istnienie własnych wad i słabości.

O filmie:

P*ara do życia* to drugi film duetu reżyserskiego, jaki tworzą dwaj młodzi fińscy twórcy: **Jonas Berghäll** i **Mika Hotakainen**. Film spotkał się z dużym zainteresowaniem mediów oraz publiczności. Pokazywany był na wielu międzynarodowych filmowych festiwalach, gdzie zdobył liczne nagrody i wyróżnienia. Jest również pierwszym w historii Finlandii filmem dokumentalnym, który kandyduje do Oscara w kategorii „najlepszy film nieanglojęzyczny”.

Para do życia to poetycka wizja na temat roli i znaczenia fińskiej sauny. Bohaterami są tu przypadkowi mężczyźni, sfilmowani nago i anonimowo, w szczerych, poruszających, a czasami wręcz szokujących wypowiedziach dotyczących podstawowych ludzkich wartości. Ich reakcje są nie tylko zaskakująco emocjonalne, lecz również całkowicie pozbawione cynizmu i wyrachowania. Sauna likwiduje tu bowiem wszelkie psychiczne bariery, łamie uczuciowe blokady i staje się przykładem swoistego świeckiego konfesjonału, działającego poza społecznymi i kulturowymi podziałami.

Osobnym bohaterem filmu okazuje się również przepięknie sfilmowana, zapierająca dech w piersiach przyroda Finlandii, doskonale współgrająca z charakterem filmu i idealnie kontrastująca z emocjonalnymi wypowiedziami bohaterów.

Wywiad z reżyserami:

Jaki był powód nakręcenia tego filmu?

Joonas Berghäll: W moim przypadku był bardzo prosty – nigdy nie poznałem swojego ojca i, ponieważ nie miałem w domu wzoru mężczyzny, pomyślałem, że dzięki temu filmowi będę miał możliwość poznania modelu fińskiego mężczyzny, czyli mojego ojca i tym samym mnie samego. Na pomysł wpadłem w 2005 roku. Miałem wówczas depresję i moja dziewczyna kazała mi coś z tym zrobić. Podpowiedziała, że sauna zawsze mi pomaga, a szczególnie ta jedna – najstarsza publiczna sauna w Finlandii. Gdy tylko do niej poszedłem, od razu czułem się lepiej. A więc zacząłem chodzić tam regularnie co piątek i słuchałem opowieści mężczyzn. Pewnego dnia spotkałem dwóch nieznanym dwudziestopięcioletków. Jeden z nich bardzo szczerze i bez skrępowania opowiadał o kobiecie – miłości swego życia. Nie przejmował się, że inni to wszystko słyszeli. Zrozumiałem, że sauna staje się miejscem, gdzie Finowie się otwierają, otwierają swoje serca. Taki był początek tego filmu.

Skąd pomysł na tytuł?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Tytuł oddaje to, o czym jest ten film. Pokazujemy tu znaczące momenty w życiu kilku mężczyzn. Przez cały czas w ciepłej parze sauny zmagamy się z poważnymi ludzkimi problemami.

Dlaczego bohaterowie są anonimowi?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Bo ten film opowiada ogólnie o życiu, pomimo, że występuje w nim tak wielu bohaterów. Z tej perspektywy bezsensowne jest podawanie ich imion gdyż to, co opowiadają przed kamerą, jest znacznie ważniejsze od tego, kim są.

Jak układała się praca z tymi ludźmi?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Sceny nie były zaplanowane, lecz improwizowane. Nagrywaliśmy rozmowy, z których potem wybieraliśmy te najbardziej odpowiednie. Wiele z tych rozmów przybierało zaskakującą formę zarówno dla nas, jak i dla pozostałych słuchaczy w saunie. Oczywiście w wielu przypadkach spodziewaliśmy się jaki rodzaj efektu zaraz nastąpi, ale pomimo to i tak pojawiały się niespodzianki.

Czy nagość była tu jakąkolwiek przeszkodą?

Joonas

Berghäll i Mika Hotakainen: Nie, raczej pomagała otworzyć się przed kamerą. Cała ekipa zresztą również pracowała nago. Dzięki temu wszyscy stawaliśmy się jedną wielką rodziną, która wspierała się nawzajem. Co ciekawe, podczas przerw w zdjęciach ekipa wcale nie wychodziła, ale nadal siedziała w saunie z bohaterami tego filmu.

Film pokazuje problemy Finów w wyrażaniu uczuć. Czy przez ostatnie lata coś się pod tym względem zmieniło?

Joonas Berghäll: Tak i to nawet bardzo. Muszę jednak przyznać, że sam nadal mam problemy z wyrażaniem uczuć kobietom. Potrafię wysyłać długie i emocjonalne listy lub sms-y, przygotowywać romantyczne kolacje, ale mówienie o uczuciach przychodzi mi z trudem. Jest przecież tyle innych sposobów na pokazanie uczuć ukochanej. Stanowczo wolę czyny niż słowa – tak jak w jednej ze scen w filmie, gdzie mężczyzna opowiada, jak jego dziadek okazywał miłość babci rąbiąc jej drewno.

Mika Hotakainen: Myślę, że Finowie w coraz większym stopniu potrafią mówić o uczuciach. Przez długi czas musieli co prawda nosić maskę twardzieli i nie pokazywać słabości, ale to wynika z naszej krwawej historii. Okazała się ona być traumą dla całego pokolenia mężczyzn. Jednak już

od dłuższego czasu w Finlandii staje się coraz silniejszy ruch na rzecz praw kobiet, a to z kolei wpływa na traktowanie mężczyzn i sposób ich zachowania. W moim pokoleniu po raz pierwszy chłopcy i dziewczęta zaczęli być przyjaciółmi i postrzegać siebie jak równych. Wśród dzisiejszych nastolatków nastąpił jeszcze większy postęp w tym zakresie. Wierzę, że Finowie w końcu dojrzeją do konfrontowania się z własnymi emocjami.

Dlaczego w filmie o saunie pojawia się przepiękna przyroda Finlandii?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Pomyśleliśmy, że konieczny jest w tym przypadku oddech – przerwa od sauny i dlatego postanowiliśmy pokazać naturę Finlandii, która funkcjonuje tu jako symboliczne połączenie opowiadanych historii z ich emocjonalnym tłem.

A jaką rolę odgrywa tu muzyka?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Muzyka została skomponowana specjalnie na potrzeby filmu i odgrywa w nim bardzo ważną rolę. Zmienia się stopniowo, wraz z rozwojem filmu, aż osiąga moment kulminacyjny, o którym nie chcemy mówić, gdyż trzeba go obejrzeć na ekranie.

Czy kręcenie filmu w saunie było technicznym wyzwaniem?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Tak. Musie-

liśmy bardzo dokładnie przygotować się do tego filmu. Kręciliśmy zdjęcia na taśmie 16 mm Kodaka. Kamera cyfrowa nie działa w temperaturze 75–85 stopni Celsjusza, a taka właśnie panuje przecież w saunie. A więc najpierw na najniższych ławkach sauny nagrzewaliśmy sprzęt oraz soczewki. Po około 20 minutach, kiedy sprzęt był już wystarczająco nagrany, kładliśmy go na wyższych ławkach, aż rozgrzał się do temperatury sauny – czyli do 85 stopni Celsjusza. Dzięki temu unikaliśmy osadzania się mgły na soczewkach. Czasami kręciliśmy przez cztery godziny bez przerwy. Nasz operator dwa razy omal nie zemdlał z powodu gorąca. Kręcenie tego filmu było trudne, ale również bardzo inspirujące.

Czym w tym filmie jest sauna?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Miejsce, gdzie człowiek otwiera serce przed innymi i bez przymusu, sam z siebie, ma szansę opowiedzieć o swoich emocjach.

Z jaką reakcją film spotkał się w Finlandii?

Joonas Berghäll i Mika Hotakainen:

Reakcja była naprawdę wspaniała. Film pokazywano w sześciu kinach. Przez pięć tygodni sprzedano 17 000 biletów. Na Festiwalu Filmowym w Tampere w Finlandii film zdobył nagrodę Risto Jarva i Nagrodę Publiczności, co znaczy dla nas bardzo dużo. Po premierze mieliśmy 15-minutową owację publiczności, a dla tak młodych jak my reżyserów to naprawdę wspaniałe doświadczenie.

Ekipa:

Joonas Berghäll - reżyseria

- ur. w 1977 roku w Kemi w Finlandii. W latach 2000–2005 studiował na wydziale produkcji filmowej w Tampere University of Applied Sciences, School of Art and Media. Od 1998 roku pracuje w branży filmowej. Jest producentem i właścicielem Oktober Production Company. Wyprodukowane przez niego dwa filmy dokumentalne: **The Smoking Room** i **A Shout into the Wind** otrzymały w 2007 i 2008 roku wsparcie finansowe ze strony państwa. Joonas jest również reżyserem filmowym.

Wybrana filmografia:

Reżyser:

2010 - **Para do życia** (Steam of Life), 84 min

2004 - **Freedom to Serve**, 66 min

Producent:

2011 - **Canned Dreams**, 90 min

2010 - **Loose Wires**, 27 min

2009 - **Goście Nerona** (Nero's Guests), 55 min

2007 - **A Shout into the Wind**, 55 min

2006 - **The Smoking room**, 58 min

2006 - **Visitor**, 15 min

2006 - **Boys of the Class**, 28 min

2004 - **Pei'vv paašt**, 15 min

Mika Hotakainen - reżyseria

- ur. w 1977 roku. W 2004 roku ukończył wydział reżyserii w Helsinki University of Applied Sciences, Stadia. Od 1998 roku pracuje w branży filmowej i telewizyjnej. Jest współwłaścicielem Oktober Production Company.

Wybrana filmografia:

Reżyser:

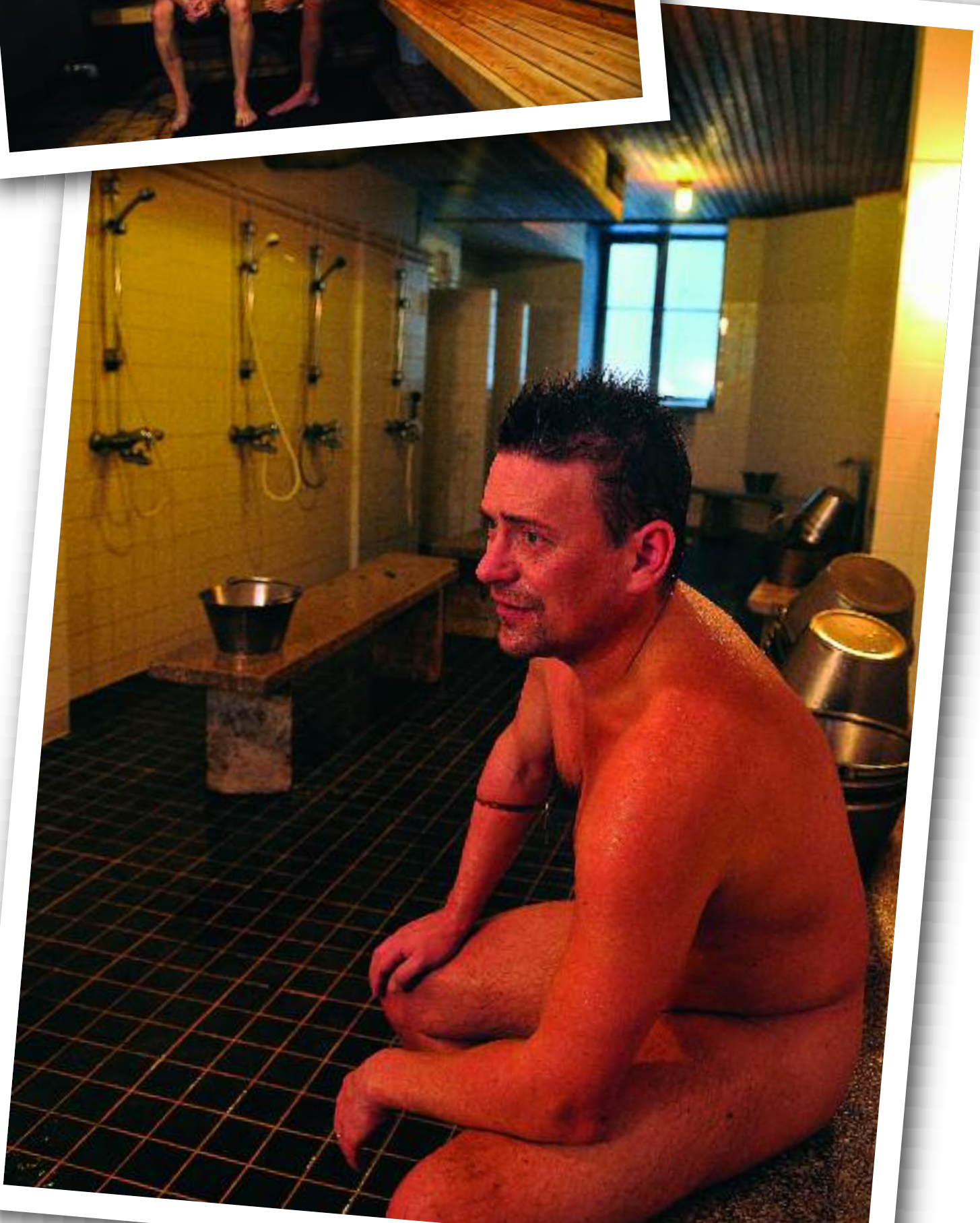
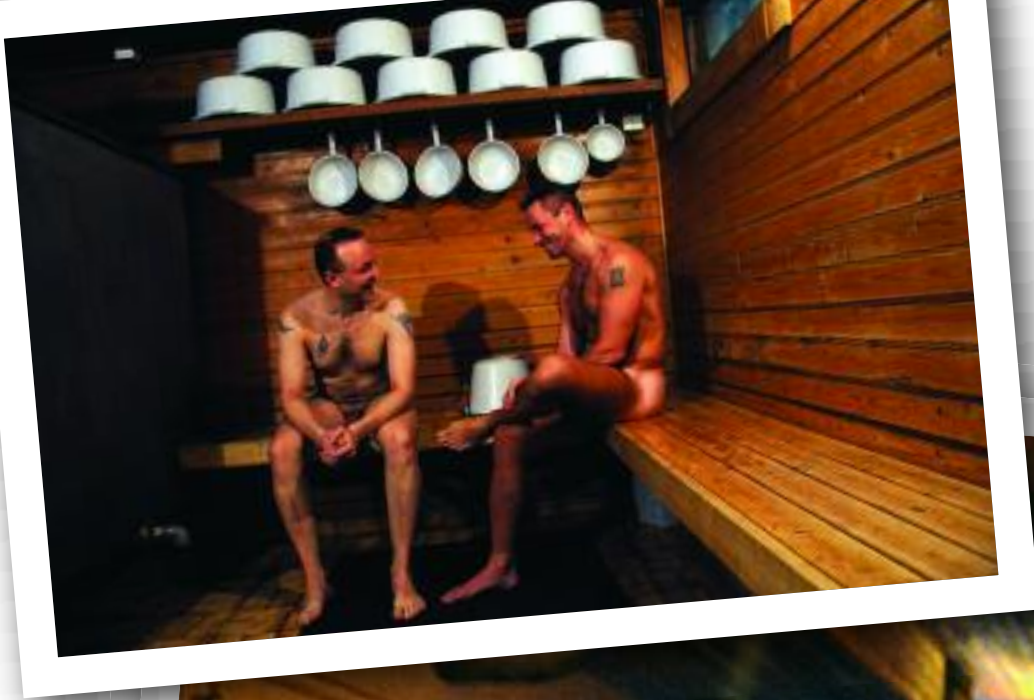
2010 - **Para do życia** (Steam of Life), 84 min

2010 - **Loose Wires**, 27 min

2006 - **Visitor**, 16 min

2004 - **Freedom to Serve**, 66 min

Głos prasy:

„*Para do życia* to najlepszy film o saunie, jaki ktokolwiek kiedykolwiek chciałby zobaczyć - film, w którym zazwyczaj mrukliwi mężczyźni obnażają przed kamerą nie tylko spocone, zaróżowione ciała, ale przede wszystkim własne dusze.”

Variety

„*Para do życia* nie jest kolejnym filmowym żartem lub anegdotą na temat nagich facetów w saunie. To naprawdę głęboka i przenikliwa wiwisekcja męskości.”

Eyeweekly

„*Para do życia* to unikalny i odważny film, który pokazuje bogaty przekrój emocji i uczuć. Tragedia miesza się tu z komedią, a nawet z elementami surrealizmu, tworząc na ekranie unikalną mieszankę, silnie oddziałująca na widza bez względu na kulturowe pochodzenie”

Charity

„*Para do życia* to wspaniałe filmowe połączenie psychologii ze zwykłym życiem. Doskonała lekcja terapii nie tylko jednostek, lecz również i całego społeczeństwa.”

Katbits

„Nie można przejść obok tego filmu obojętnie. To ekstremalnie wciągająca historia, którą widz ogląda z coraz większym zaciekawieniem, aby na końcu zrozumieć sens filmu.”

V Magazine

